

Asia: VN/7791/2021

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

1. Onko Tilastokeskukselle hallituksen esityksessä kirjattu uusi tehtävä selkeästi kuvattu?

RVV kiittää mahdollisuudesta lausua hallituksen esityksestä eduskunnalle laeiksi Tilastokeskuksesta annetun lain ja tilastolain muuttamisesta. RVV kiinnittää lausunnossaan huomiota lausuntopyyntöön kysymykseen 1. Muiden kysymysten osalta RVV:llä ei ole lausuttavaa.

RVV pitää kannatettavana esitystä siitä, että Tilastokeskuksen tehtäviin lisätään tutkija- ja aineistopalveluiden tuottaminen. Uuden tehtävän mukaan Tilastokeskus ylläpitää, kehittää ja parantaa tilastojen ja tietoaaineistojen tuottamiseen ja jakeluun liittyviä palveluja tieteellisen tutkimuksen ja yhteiskuntaoloja koskevien tilastollisten selvitysten edistämistä varten.

Esityksen mukaan tutkija- ja aineistopalveluita ei ole varsinaisesti tarkoitettu tuottamaan tietoa viranomaisten lakisäätteisten tehtävien hoitamiseksi silloin, kun kyse ei ole yhteiskuntaoloja koskevien tilastollisten selvitysten laatiminen. RVV:n näkemyksen mukaan tietojen luovuttaminen tällaisiinkin käyttötarkoituksiin voisi olla tietyissä tilanteissa tarkoituksenmukaista. Syy sille, miksi RVV nostaa asian esiin tässä lausunnossaan liittyy ennen kaikkea ehdotettuun positiiviseen luottotietorekisteriin ja sen tietojen käyttämiseen RVV:n tehtävien hoitamisessa. RVV pitää rakenteilla olevaa positiivista luottotietorekisterijärjestelmää hyvänä esimerkkinä tapauksesta, jossa julkisten viranomaisten parempi yhteistyö tietojärjestelmähankeissa ja yhteisten tietojen käsittelyssä olisi tarkoituksenmukainen kehityssuunta.

Esityksen sivulla 48 todetaan, että viranomaiset, joilla on oikeus saada tietoja positiivisesta luottotietorekisteristä oman tehtävänsä hoitamiseen, eivät saa tietoja näihin tarkoituksiin Tilastokeskuksen kautta. RVV on tunnustettu yhdeksi viranomaisista, joka saisi tietoja positiivisesta luottotietorekisteristä. RVV ei ole kuitenkaan nähnyt järkevänä tilannetta, jossa RVV rakentaisi oman it-järjestelmän näiden tietojen käsittelemiseksi. Tällaisen järjestelmän rakentaminen ei olisi

kustannustehokasta, sillä vastaavat järjestelmät ollaan rakentamassa tai sellaiset jo on niissä muissa viranomaisissa, jotka voivat vastaanottaa tietoja positiivisesta luottotietorekisteristä. Lisäksi RVV on kiinnittänyt huomiota siihen, että sen käyttötarkoitukset positiivisesta luottotietorekisteristä saataville tiedoille ovat sellaisia, että tietoja ei tarvita henkilötasolla. Henkilötietojen suojan kannalta olisi järkevintä, että henkilötason tietoja ei luovutettaisi tällaisessa tilanteessa, jossa anonyymit tiedot riittävät täyttämään käyttötarkoituksen, johon tietoja luovutetaan. Näistä syistä RVV tutkii vaihtoehtoja sille, että tietojen vastaanottamisessa ja käsittelyssä voitaisiin tehdä yhteistyötä muiden tietojen vastaanottavien viranomaisten kanssa. Tässä yhteydessä Tilastokeskuskin on mahdollinen yhteistyökumppani. Tällainen yhteistyö edellyttää Tilastokeskusta koskevaa sääntelyä, joka mahdollistaa positiivisen luottotietorekisterin tietojen antamisen anonyymissä muodossa RVV:n niiden tehtävien hoitamiseksi, joihin tietoja voitaisiin sille suoraan positiivisesta luottotietorekisteristäkin luovuttaa.

2. Miten arvioitte valtioneuvoston etusijaa käyttölupahakemusten käsittelyssä suhteessa alaiseen hallinnon viranomaisiin?

-

3. Ovatko hallituksen esityksen ehdotusten tietosuojaa koskevat pykälät riittävän täsmällisiä?

-

4. Onko aineiston tietosuojaoikeudellinen käsittelyperuste riittävästi kuvattu?

-

5. Onko aineiston säilytystä koskeva tekstiosuus riittävän täsmällinen?

-

6. Onko tietojen käyttötarkoitus rajattu riittävän selkeästi?

-

7. Ovatko raaka-aineiston ja valmisaineiston käyttörajaukset riittävän selkeitä?

-

8. Mahdollistaako hallituksen esitys tutkijalle luovutettavien tietojen antamisen suoraan Tilastokeskuksen tutkijapalvelulle, kun tutkijan on tarkoitus käsitellä tietoja tutkijapalvelun etäkäyttöympäristössä?

-

9. Edistääkö hallituksen esitys tutkimuksessa hyödyllisen tiedon saamista tutkijoiden käytettäväksi?

-

Jyrkönen Tanja

